

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2015-0000730134

Uw kenmerk

Datum 19 januari 2016
Betreft Actualisering masterplannen en regionale effecten taakstellingen
Rijksoverheid

Om de overheidsfinanciën op orde te krijgen hebben opeenvolgende kabinetten besloten tot taakstellingen voor de rijksoverheid. De hieruit voortvloeiende efficiëntere omgang met (kantoor)huisvesting gaat samen met regionale werkgelegenheidseffecten. Op dit punt heeft uw Kamer naar aanleiding van het Algemeen Overleg van 3 juli 2013 de motie De Vries¹ aanvaard die de regering verzoekt:

“bij de invulling van de komende afslanking vanaf 2016 de coördinatie al op voorhand op zich te nemen en aan de betreffende rijksdiensten de inspanningsverplichting mee te geven dat de provincies Friesland, Drenthe, Limburg en Zeeland bij deze nieuwe operatie per saldo niet meer dan gemiddeld werkgelegenheid mogen verliezen.”

Vanuit mijn coördinerende rol voor de rijkswerkgelegenheid heb ik in de afgelopen tijd bij alle ministeries informatie verzameld over de huisvestingseffecten van de reorganisatie bij de sectoren Nationale Politie, Defensie en Rijksdienst (hierna noem ik dit de Rijksdienst in brede zin) en de gevolgen voor de regionale werkgelegenheid. Uit de verzamelde informatie trek ik twee conclusies:

- Naar de huidige inzichten van de ministeries is de totale daling van de werkgelegenheid bij de Rijksdienst in brede zin minder dan waar in 2013 voor de huisvesting van werd uitgegaan.
- De ontwikkeling van de werkgelegenheid in de Rijksdienst is in de provincies Friesland, Drenthe en Zeeland gunstiger dan de gemiddelde daling voor heel Nederland. Voor Limburg is de daling nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde.

In het vervolg van deze brief licht ik deze punten nader toe. Ten aanzien van de regionale werkgelegenheidseffecten in de afgelopen jaren informeer ik u kort, aangezien ik u hierover reeds eerder heb geïnformeerd². Verder ga ik in deze brief in op de actualisering van de masterplannen kantoorhuisvesting, die ik voornemens ben na overleg met uw Kamer vast te stellen.

¹ Kamerstukken II, 31 490, nr. 125.

² Kamerstukken II, 31 490, nrs. 128 en 133 en naar aanleiding daarvan gevoerde debatten.

De cijfers van de Rechtspraak zijn niet in de brief opgenomen, omdat de minister van Veiligheid en Justitie over het locatiebeleid van de Rechtspraak tijdens de behandeling van de begroting in de Tweede Kamer heeft aangegeven het overleg te zullen voortzetten. Naar aanleiding van de aangenomen motie van het lid Oskam (CDA)³ heeft de Raad voor de rechtspraak aangegeven dat de locaties Almelo, Assen, Alkmaar, Zutphen, Maastricht, Dordrecht en Lelystad volwaardig open worden gehouden zonder leegstand te financieren.

Datum

19 januari 2016

Kenmerk

2015-0000730134

1. Regionale werkgelegenheidseffecten

1.1 Publieke en private sector

De informatie in deze brief betreft de Rijksdienst in brede zin. Alle ministeries hebben de ontwikkeling van het aantal Fte naar de beste kennis van nu ingeschat. Het op orde brengen van de rijksfinanciën leidt tot krimp. Daarnaast doen zich ook beleidsintensiveringen voor die het effect van de taakstellingen kunnen dempen. Bij de ontwikkeling van de apparaatsuitgaven, waarover ik uw Kamer heb geïnformeerd in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2014⁴, zien we dit terug. De inspanningen van het kabinet zijn erop gericht om de beheersing van de apparaatsuitgaven te verbeteren. Dit zal zijn effect hebben op de Fte-ontwikkeling en daaruit resulterende kantoorbehoefte.

In tabel 1 is als referentiekader de totale werkgelegenheid per provincie in de publieke en private sector opgenomen. Een aandachtspunt is dat de cijfers per 1/1/2013 en 1/1/2015 niet vergelijkbaar zijn als gevolg van een revisie die het Centraal Bureau voor de Statistiek in 2014 heeft uitgevoerd voor de regionale rekeningen⁵.

³ Kamerstukken II, 34 300 VI, nr. 34

⁴ Kamerstukken II, 31 490 nrs. 174 en 177

⁵ Hierbij worden de cijfers uit de nationale rekeningen gebruikt conform de richtlijnen van het nieuwe Europese Systeem van Rekeningen 2010 (ESR 2010). In praktijk leidt het gebruik van deze nieuwe definitie tot grote toename van het aantal zelfstandigen. Een effect hiervan is bijvoorbeeld daling van de totale werkgelegenheid in Friesland.

Tabel 1: Totale werkgelegenheid in aantal Fte per provincie per 1/1/2013 en 1/1/2015

Werkgelegenheid	Kamerbrief 2013	Actualisatie 2015
in Nederland	1-1-2013	1-1-2015
Groningen	208.200	207.000
Friesland	226.500	220.000
Drenthe	166.700	165.000
Overijssel	444.900	434.000
Flevoland	119.800	132.000
Gelderland	782.000	779.000
Utrecht	566.900	605.000
Noord-Holland	1.204.000	1.296.000
Zuid-Holland	1.408.500	1.488.000
Zeeland	135.300	137.000
Noord-Brabant	1.018.900	1.041.000
Limburg	417.900	412.000
Totaal	6.699.600	6.916.000

Datum

19 januari 2016

Kenmerk

2015-0000730134

Bron: CBS, LISA

1.2 Ontwikkeling binnen de Rijksdienst

In tabel 2 is de ontwikkeling van de werkgelegenheid per provincie in de Rijksdienst in brede zin weergegeven. Het betreft:

- Het daadwerkelijke aantal Fte per provincie op 1/1/2015 de Rijksdienst in brede zin;
- De tussen nu en 2020 verwachte absolute daling per provincie van het aantal Fte in deze sectoren;
- De tussen nu en 2020 verwachte percentuele daling per provincie van het aantal Fte in deze sectoren.

In bijlage 1 wordt het totaal van de per sector verzamelde informatie gepresenteerd.

Bij deze cijfers maak ik de kanttekening dat met de vorming van de Nationale Politie de operationele sterkte met een omvang van 51.442 Fte niet aan een provincie is toe te delen. De operationele sterkte wordt in de nieuwe organisatie niet aan een provincie, maar aan een politie-eenheid toebedeeld, die in veel gevallen provincieoverstijgend is. Hierdoor is een toedeling aan provincies niet goed mogelijk. Daarom is de Nationale Politie in de hierna volgende totalen uit de cijfers gelaten.

In de cijfers per 1-1-2015 is de Rechtspraak niet opgenomen, omdat nog geen definitieve besluitvorming over het locatiebeleid van de Rechtspraak heeft plaatsvonden.

Tabel 2: Daling per provincie van de werkgelegenheid in de Rijksdienst in brede zin in de periode 2015-2020⁶ (Fte en percentage), exclusief politie en Rechtspraak

Brede rijksdienst fte's excl politie en Rechtspraak	Actualisatie 2015		
	1-1-2015	verschil met 2020	verschil %
Groningen	4.290	-538	-12,5%
Friesland	3.593	22	0,6%
Drenthe	4.944	-4	-0,1%
Overijssel	5.897	93	1,6%
Flevoland	1.841	-90	-4,9%
Gelderland	19.070	-1.790	-9,4%
Utrecht	22.435	-644	-2,9%
Noord-Holland	20.101	-856	-4,3%
Zuid-Holland	43.894	-2.458	-5,6%
Zeeland	1.215	1.806	148,6%
Noord-Brabant	19.689	-1.050	-5,3%
Limburg	5.576	-225	-4,0%
N.a.p.t.t.d.	711	-250	
Totaal	153.256	-5.984	-3,9%

Datum

19 januari 2016

Kenmerk

2015-0000730134

Bron: opgave ministeries

1.3 Analyse

Uit bijlage 1 blijkt dat de totale werkgelegenheid waar de departementen voor de Rijksdienst in brede zin voor 2020 rekening mee houden, minder daalt dan in 2013 werd verwacht. Er is nog steeds sprake van krimp en soms ook verplaatsing van werkgelegenheid als gevolg van reorganisaties die binnen de verschillende sectoren plaatsvinden. In bijlage 1 is hiervan een overzicht per sector opgenomen. De krimp wordt evenwel gedempt door besluiten die het kabinet, soms op initiatief van de Tweede Kamer, heeft genomen om taakstellingen gedeeltelijk terug te draaien dan wel gericht taken uit te breiden. Zo zijn de taakstellingen voor de NVWa en de AIVD gedeeltelijk teruggedraaid en is besloten tot beleidsintensivering in de veiligheidsketen, bij de Belastingdienst en op het gebied van fraudebestrijding.

Uit tabel 2 blijkt hoe in de vier provincies uit de motie de Vries de werkgelegenheid in de Rijksdienst in brede zin zich ontwikkelt ten opzichte van het gemiddelde voor Nederland als geheel. Deze ontwikkeling is in deze vier provincies gunstiger ten opzichte van Nederland als geheel.

- In Friesland is sprake van een lichte rijkswerkgelegenheidsstijging.
- Voor Drenthe is in 2013 naar aanleiding van het debat met uw Kamer bijgestuurd door ca. 140 Fte bij de Belastingdienst, Economische Zaken en het Nationaal Archief voor Drenthe extra te behouden. De rijkswerkgelegenheidsdaling in Drenthe is lager dan het landelijk gemiddelde, zoals blijkt uit tabel 2.
- Voor Zeeland is in de komende jaren een grote stijging (bijna 2.000 fte) te zien als gevolg van de vestiging van de kazerne van het Korps Mariniers. Dit is zodanig veel ten opzichte van het huidige aantal rijksmedewerkers, dat het groeipercentage boven de honderd procent ligt.

⁶ N.a.p.t.t.d. staat voor: Niet aan provincie toe te delen.

- Voor Limburg is de daling zo goed als gelijk aan de gemiddelde daling voor heel Nederland, maar gunstiger dan in 2013 was voorzien. De daling van de rijkswerkgelegenheid bedraagt niet 800 fte, maar 200 fte (zie ook bijlage 1). Gelet op het bovenstaande acht ik bijsturing niet nodig.

Datum
19 januari 2016
Kenmerk
2015-0000730134

De provincies Groningen en Gelderland worden niet in de motie genoemd, maar laten een hogere werkgelegenheidsdaling dan de andere provincies zien. In Groningen wordt de groter dan in 2013 verwachte daling veroorzaakt door de sectoren Defensie, Politie en Kantoren (dat laatste was al voorzien in 2013). In Gelderland wordt de daling veroorzaakt door alle sectoren samen.

2. Krimpregio's

Naast de motie de Vries heeft de Kamer bij eerdere gelegenheden ook aandacht gevraagd voor de werkgelegenheid in krimpregio's. Ik probeer die gebieden te ontzien. In krimpregio's is er vanwege bevolkingsdaling, daling van de beroepsbevolking, het afnemen van het aandeel jongeren in de bevolking en vergrijzing een extra grote opgave om de economische vitaliteit en een goedwerkende arbeidsmarkt te waarborgen. Dit is primair een verantwoordelijkheid van de desbetreffende gemeenten en provincies in samenwerking met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Vestigingen en werkgelegenheid van de Rijksdienst kunnen hierin een rol spelen. De aanwezigheid van de Rijksdienst dient een zodanige schaal te hebben die past bij benodigde voorzieningen van burgers en de behoeften van het lokale bedrijfsleven.

Er zijn negen krimpregio's die deels overlappen met de provincies uit de motie de Vries: Noord-Oost Fryslân, Eemsdelta, Oost-Groningen en De Marne (in Groningen), Westelijke Mijnstreek, Maastricht-Mergelland en Parkstad Limburg (tezamen Zuid-Limburg), de Achterhoek en Zeeuws Vlaanderen.

- Defensie kent in deze aandachtsgebieden geen verschuivingen.
- De Nationale Politie zal in drie plaatsen geen fysieke politielocatie meer hebben maar haar aanwezigheid en dienstverlening mobiel organiseren. Dit betreft Nuth, Eijsden-Margraten en Schinnen.
- Ten aanzien van de kantoren is het inzicht in vestigingsplaatsen verder vergroot dankzij de huidige actualisatie van de masterplannen. We zien alleen een daling in Eemshaven (-2 Fte) en Doetinchem (-65 Fte).

3. Actualisatie Masterplannen kantoorhuisvesting

In 2010 is het masterplan kantoorhuisvesting Den Haag vastgesteld. In 2013 heb ik masterplannen kantoorhuisvesting voor de provincies vastgesteld na overleg met uw Kamer. Deze plannen zijn sinds 2014 in uitvoering bij het Rijksvastgoedbedrijf. Dat betekent dat projectmatig wordt gewerkt aan de locaties en de panden die in de masterplannen vastgesteld zijn. Per pand is vastgelegd welke gebruiker(s) er gebruik van gaat maken en welke planning voorzien is voor verhuizing of inhuizing. Alle masterplannen zijn in 2015 op basis van voortschrijdend inzicht geactualiseerd in overleg met de departementen en diensten. De cijfers in bijlage 1 geven aan welke huisvestingsbehoefte departementen bij het ministerie van BZK hebben geuit. Mede doordat de uitvraag naar de huisvestingsbehoefte bij departementen en hun uitvoerende diensten

zorgvuldiger uitgevoerd kon worden, is er een completer beeld van de huisvestingsvraag ontstaan.

Datum

19 januari 2016

Kenmerk

2015-0000730134

Als gevolg van de actualisering valt het besparingspotentieel nu hoger uit dan in 2013 werd verwacht. In de bestaande masterplannen werd het besparingspotentieel geraamd op € 111 mln. euro structureel vanaf 2020⁷. Na actualisering van de dertien masterplannen op basis van de uniforme masterplansystematiek komt het besparingspotentieel voor de directe huisvestingskosten (gebouwgebonden gebruiksvergoeding) nu uit op €136 miljoen structureel vanaf 2020, als gevolg van een bredere toepassing van scherpe huisvestingsnormen.

Het aantal plaatsen waar de rijksoverheid in 2020 in kantoren is gevestigd, verandert niet. Zoals toegelicht in paragraaf 1 daalt de totale huisvestingsbehoefte waar de departementen voor de Rijksdienst in brede zin voor 2020 rekening mee houden minder dan in 2013 werd verwacht. De efficiency van de kantoorruimte neemt evenwel toe door een hogere werkplekbezetting. Het totaal aantal vierkante meters kantoorruimte daalt in de periode tot en met 2020 naar de huidige inzichten met ongeveer 33%. Dat was in 2013 exclusief Den Haag ongeveer 30%. De daling in Den Haag was en blijft ongeveer 40% gerekend in vierkante meters, conform de eerdere planning.

Over de voorgestelde actualisering van de masterplannen is overleg gevoerd met de provincies en een aantal gemeenten. Ik ben voornemens om de actualisering van de masterplannen na behandeling van deze brief in uw Kamer vast te stellen op basis van mijn bevoegdheid om kaders te stellen inzake de bedrijfsvoering van het Rijk, zoals bepaald in het Coördinatiebesluit Organisatie en Bedrijfsvoering Rijksdienst 2011⁸. Daarna zal ik het Rijksvastgoedbedrijf opdracht geven de uitvoering ervan ter hand te nemen zodat de lopende masterplanprojecten kunnen worden aangepast aan de actualisatie. Tot die tijd blijven de masterplannen uit 2013 in uitvoering bij het Rijksvastgoedbedrijf.

De minister voor Wonen en Rijksdienst,

drs. S.A. Blok

⁷ In de bestaande 13 masterplannen was een besparingspotentieel geraamd van € 142 miljoen euro, waarvan € 80 miljoen voor de provincies en 62 miljoen euro voor het masterplan Den Haag. In het masterplan Den Haag had de helft van de besparingen à € 31 miljoen betrekking op facilitaire dienstverlening. Dat bedrag heeft betrekking op de directe huisvestingskosten, de zogenaamde gebouwgebonden gebruiksvergoeding.

⁸ Stb 2011, 18

Bijlage 1: Regionale werkgelegenheidscijfers per sector

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van de werkgelegenheid per provincie per sector weergegeven. Het betreft:

- Uit de kamerbrief van 2013:
 - o Het daadwerkelijke aantal Fte per provincie op 1/1/2013 in deze sectoren;
 - o Het verwachte aantal Fte per provincie in 2020 in deze sectoren.
- Uit de actualisatie die recent heeft plaatsgevonden:
 - o Het daadwerkelijke aantal Fte per provincie op 1/1/2015 in deze sectoren;
 - o De bijgestelde verwachting van het aantal Fte per provincie in 2020 in deze sectoren.

Datum

19 januari 2016

Kenmerk

2015-0000730134

Defensie fte's	Kamerbrief 2013		Actualisatie 2015	
	1-1-2013	2020	1-1-2015	2020
Groningen	180	155	171	66
Friesland	1.199	1.014	1.015	1.090
Drenthe	2.810	2.600	3.204	3.210
Overijssel	977	652	722	1.139
Flevoland	5	5	4	4
Gelderland	11.229	8.316	10.239	9.016
Utrecht	9.282	8.587	8.962	8.409
Noord-Holland	10.885	8.700	10.632	10.631
Zuid-Holland	5.180	2.730	4.965	3.694
Zeeland	130	1.495	86	1.921
Noord-Brabant	11.926	9.721	11.919	11.930
Limburg	1.886	1.361	1.618	1.602
Totaal	55.689	45.336	53.537	52.712

Politie fte	Kamerbrief 2013		Niet-operationeel 2015	
	1-1-2013	2020	1-1-2015	2020
Groningen	1.884	1.803	347	189
Friesland	1.637	1.481	186	80
Drenthe	1.222	1.141	154	98
Overijssel	3.267	4.099	602	916
Flevoland	1.324	1.150	579	542
Gelderland	5.017	4.925	1.656	898
Utrecht	6.854	4.930	2.053	925
Noord-Holland	10.947	10.096	251	59
Zuid-Holland	14.612	14.757	2.207	2.887
Zeeland	989	873	119	39
Noord-Brabant	6.975	7.489	908	1.614
Limburg	3.259	3.146	384	281
N.a.p.t.t.d.	4.107	4.107		
Operationele sterkte			51.442	49.500
Totaal	62.093	59.996	60.888	58.028

De doelsterkte van de operationele sterkte is door de minister van V en J vastgesteld op 49.500 fte. Dit cijfer betreft de met de Tweede Kamer afgesproken operationele doelsterkte en houdt geen verband met de vorming van de nationale politie of de krimpdoelstelling voor de Rijksdienst. De bezetting van het korps wordt via natuurlijk verloop afgebouwd tot de doelsterkte bereikt is.

DJI	Kamerbrief 2013		Actualisatie 2015	
	fte's	1-1-2013	2020	1-1-2015
Groningen	341	341	310	300
Friesland	257	287	260	240
Drenthe	1.255	820	780	730
Overijssel	1.077	577	1.070	820
Flevoland	912	972	920	970
Gelderland	1.039	764	840	610
Utrecht	1.288	958	1.110	1.300
Noord-Holland	2.473	1.688	2.020	1.570
Zuid-Holland	4.257	4.692	4.410	3.720
Zeeland	177	152	160	150
Noord-Brabant	2.353	1.528	1.860	1.280
Limburg	716	646	690	590
N.a.p.t.t.d.	42	62	470	220
Totaal	16.186	13.487	14.900	12.500

Datum
19 januari 2016

Kenmerk
2015-0000730134

VenJ Overig	Kamerbrief 2013		Actualisatie 2015 excl. Rechtspraak	
	fte's	1-1-2013	2020	1-1-2015
Groningen	609	797	529	522
Friesland	1.416	1.193	1.416	1.414
Drenthe	177	102	0	0
Overijssel	1.354	1.099	794	789
Flevoland	203	208	49	19
Gelderland	1.388	1.355	838	826
Utrecht	2.048	2.149	1.330	1.319
Noord-Holland	2.933	2.607	1.647	1.340
Zuid-Holland	7.647	8.130	6.928	6.810
Zeeland	176	141	33	32
Noord-Brabant	2.259	2.349	1.752	1.420
Limburg	687	652	304	297
N.a.p.t.t.d.	67	0	241	241
Totaal	20.963	20.781	15.861	15.029

VenJ overig bestaat uit Openbaar Ministerie en het overige deel van het ministerie van Veiligheid en Justitie. In de cijfers per 1-1-2015 is de Rechtspraak niet opgenomen, omdat nog geen besluitvorming over het locatiebeleid van de Rechtspraak heeft plaatsvonden. Dit in tegenstelling tot de cijfers van 1-1-2013.

Onder "kantoren" worden hier reguliere kantoorgebouwen verstaan zoals in gebruik bij de Belastingdienst, de kerndepartementen, niet zijnde gerechtsgebouwen, politiekantoren, justitiële inrichtingen en gebouwen van Defensie of het Openbaar Ministerie.

Datum
19 januari 2016
Kenmerk
2015-0000730134

Kantoren fte's	Kamerbrief 2013		Actualisatie 2015	
	1-1-2013	2020	1-1-2015	2020
Groningen	3.494	3.186	3.280	2.864
Friesland	1.083	763	902	871
Drenthe	1.203	1.004	960	1.000
Overijssel	2.884	2.691	3.311	3.242
Flevoland	1.048	958	868	758
Gelderland	6.863	6.019	7.153	6.828
Utrecht	8.618	8.398	11.033	10.763
Noord-Holland	6.050	4.925	5.802	5.704
Zuid-Holland	31.531	28.610	27.591	27.212
Zeeland	887	653	936	918
Noord-Brabant	4.095	3.922	4.158	4.009
Limburg	2.959	2.746	2.964	2.862
Totaal	70.715	63.876	68.958	67.031

Dit leidt tot de volgende totaalstelling van de werkgelegenheid per provincie voor het totaal van de Rijksdienst in brede zin exclusief politie (2013 en 2015) en Rechtspraak (2015)⁹. Omdat de Rechtspraak in 2015 uit de cijfers zijn gehaald, zijn deze onderling tussen 2013 en 2015 beperkt vergelijkbaar en is geen totaalregel opgenomen.

Brede rijksdienst fte's	Kamerbrief 2013		Actualisatie 2015 excl. Rechtspraak	
	1-1-2013	2020	1-1-2015	2020
Groningen	4.625	4.480	4.290	3.752
Friesland	3.955	3.257	3.593	3.615
Drenthe	5.445	4.526	4.944	4.940
Overijssel	6.293	5.020	5.897	5.990
Flevoland	2.167	2.143	1.841	1.751
Gelderland	20.519	16.454	19.070	17.280
Utrecht	21.235	20.092	22.435	21.791
Noord-Holland	22.342	17.920	20.101	19.245
Zuid-Holland	48.615	44.162	43.894	41.436
Zeeland	1.369	2.441	1.215	3.021
Noord-Brabant	20.633	17.520	19.689	18.639
Limburg	6.247	5.405	5.576	5.351
N.a.p.t.t.d.	109	62	711	461

Bron: opgave ministeries

⁹ N.a.p.t.t.d. staat voor: Niet aan provincie toe te delen.

Bijlage 2: Reorganisaties Rijksoverheid

Defensie

De personeelsformatie van het ministerie van Defensie is in 2015 vastgesteld op 53.537 vte'n. Dit is een daling van 2152 vte'n ten opzichte van 2012. Deze daling is het gevolg van de bezuinigingen opgenomen in de beleidsbrief Defensie uit 2011 (Kamerstuk 32 733, nr. 1). Deze daling zal nog doorzetten tot 2020, wanneer Defensie volgens de huidige inzichten zal beschikken over een personeelsformatie van 52.712 vte'n. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de in de begroting 2016 aangekondigde intensivering ter versterking van de basisgereedheid, die gepaard zal gaan met een uitbreiding van de formatie. Daarnaast betreft het alleen de formatie in Nederland.

Er is sprake van een aantal grote verplaatsingen. Allereerst betreft dat de verplaatsing van de marinierskazerne van Doorn (Utrecht) naar Vlissingen (Zeeland). Hierbij zullen ruim 1800 vte'n naar Zeeland worden verplaatst. Als gevolg van de invoering van het informatiegestuurd optreden bij de Koninklijke Marechaussee (KMar) waarbij sprake zal zijn van een centrale aansturing, worden zo'n 400 vte'n vanuit het hele land naar Utrecht verplaatst. De versterking van de veiligheidsketen met extra pelotons voor de KMar leidt tot een toename van ongeveer 400 vte'n in Zuid-Holland. Daarnaast heeft de minister van Defensie uw Kamer geïnformeerd over het voorgenomen besluit het Haagse deel van de Defensie Materieel Organisatie (DMO) te laten verhuizen naar de Kromhoutkazerne in Utrecht. Hierover bestaat nog geen overeenstemming met de medezeggenschap van de DMO waardoor de verplaatsing nog niet vaststaat. In het cijfermatig overzicht is de verplaatsing van ongeveer 1400 vte'n van Den Haag (Zuid-Holland) naar Utrecht wel meegenomen. Uit Gelderland verplaatsen ongeveer 1200 vte'n naar respectievelijk Noord-Holland (Luchtverkeersleiding 160 vte'n), Noord-Brabant (Luchtgevechtsleiding, 160 vte'n), Overijssel (45 Pantserinfanterie bataljon, 600 vte'n) en Utrecht (District Landelijke en Buitenlandse eenheden, 150 vte'n).

Nationale Politie

Bij de vorming van de Nationale Politie en vorig jaar is de Kamer geïnformeerd over het locatiebeleid en de huisvestingslocaties voor de basisteams van de Nationale Politie¹⁰. De vorming van de Nationale Politie heeft gevolgen voor de werkgelegenheid en geografische spreiding daarvan. Het grootste effect op de werkgelegenheid zal de afname van de niet-operationele sterkte van het korps hebben. Medewerkers in de niet-operationele sterkte van het korps verrichten ondersteunende taken in het hele korps en op vele locaties in Nederland. Deze taken omvatten zowel de bedrijfsvoeringstaken als staftaken zoals secretariaten, administratieve ondersteuning en dergelijke. Op het hoofdbureau van het korps en in elke eenheid worden ondersteunende taken uitgevoerd. Daarnaast zal het Politie Diensten Centrum (PDC) het grootste deel van de ondersteunende taken uitvoeren op zowel de drie PDC-locaties in de regio's Zwolle, Rotterdam en

¹⁰ Kamerstukken II, 29629, nrs. 348, 497 en 508.

Eindhoven (geconcentreerde PDC-taken) als in zo'n 50 gemeenten in Nederland (gedeconcentreerde PDC-taken).

Datum

19 januari 2016

Kenmerk

2015-0000730134

Bij de niet-operationele sterkte vindt zowel een vermindering van de totale formatie plaats als ook een herschikking van deze formatie over geografische locaties in Nederland. Hierdoor kunnen werkgelegenheidseffecten per provincie verschillen. Deels is dat opgevangen door de 3 PDC-locaties over het land te spreiden. Het overzicht in de tabel politie in bijlage 1 richt zich op de ontwikkeling van de niet-operationele sterkte van de politie tot 2020. De niet-operationele sterkte van de politie daalt met nog 918 fte tot de in het inrichtingsplan opgenomen doelformatie is bereikt die door de minister is vastgesteld.

De doelsterkte voor de operationele sterkte van de politie is door de minister vastgesteld op 49.500 fte. De sterkte van het korps ontwikkelt zich hier geleidelijk aan naar toe. Op dit moment is nog geen definitief moment vastgelegd waarop deze sterkte bereikt moet zijn; dat is de reden dat de doelsterkte niet in het cijfermatig beeld is verwerkt. De bezetting van het korps wordt via natuurlijk verloop afgebouwd tot de doelsterkte bereikt is. De afname van de operationele sterkte wordt niet veroorzaakt door de vorming van de Nationale Politie. Door de vorming van de Nationale Politie en de nieuwe inrichting van een aantal operationele taken, ontstaan mogelijk wel werkgelegenheidseffecten in de operationele sterkte. Daarbij gaat het met name om beperkte effecten door de bundeling en herschikking van samenhangende operationele taken binnen eenheden. Operationele taken blijven in heel Nederland uitgevoerd en gehuisvest.

Dienst Justitiële Inrichtingen

Jaarlijks wordt de productiedoelstelling van DJI vastgesteld op basis van de meest actuele prognose van het 'aanbod' van justitiabelen (arrestanten, stelselmatige daders enz.). Dit kan leiden tot jaarlijkse verschillen in de verdeling over het land en tot toename/afname van de totale formatie van DJI. Voor de berekening van de ontwikkeling per provincie in 2020 is uitgegaan van de gegevens zoals vastgelegd in de Begroting 2016 van het ministerie van Veiligheid en Justitie en de daarop gebaseerde voorgenomen verdeling over het land voor 2016. Zoals in de begroting voor 2016 is aangegeven is er in 2016 voor DJI sprake van een verdere afname van de benodigde detentiecapaciteit en van een extra afname van de benodigde personele inzet. Over de andere werkgelegenheidseffecten ten opzichte van mijn vorige brief over werkgelegenheidseffecten is uw Kamer geïnformeerd middels de brieven van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie d.d. 19 september 2014 en 19 januari 2015¹¹.

Rechtspraak

De Rechtspraak heeft op 31 augustus jl. in het voorgenomen Meerjarenplan van de Rechtspraak 2015-2020 (hierna: MJP) het voornemen bekend gemaakt om op termijn de huisvesting van gerechten te optimaliseren, onder andere door kantoorwerkplekken te concentreren. Dit heeft als doel de aanzienlijke leegstand in gerechtsgebouwen op te lossen. Mogelijke werkgelegenheidseffecten voor de Rechtspraak zijn niet meegenomen in

¹¹ Kamerstukken II, 24 587, nrs. 603 en 613.

deze brief, omdat de minister van Veiligheid en Justitie over het locatiebeleid van de Rechtspraak tijdens de behandeling van de begroting in de Tweede Kamer heeft aangegeven het overleg te zullen voortzetten. Naar aanleiding van de aangenomen motie van het lid Oskam (CDA) heeft de Raad voor de rechtspraak aangegeven dat de locaties Almelo, Assen, Alkmaar, Zutphen, Maastricht, Dordrecht en Lelystad volwaardig open worden gehouden zonder leegstand te financieren.

Datum

19 januari 2016

Kenmerk

2015-0000730134

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie is sinds 2013, onder invloed van de taakstellingen (waaronder Rutte I en Rutte II), gestart met een omvangrijk programma (OM2020) om het mogelijk te maken dat het OM, gegeven de oplopende financiële taakstelling, in staat is om de maatschappelijke doelstellingen en daartoe benodigde prestaties blijvend te realiseren. Daarmee is, mede in het licht van de gewijzigde gerechtelijke kaart, een omvangrijke herhuisvestingsoperatie gestart (die voor een groot deel is gerealiseerd) en is de bezetting van het OM gekrompen. Naast de krimp heeft het OM vele vierkante meters huisvesting kunnen afstoten door concentratie. In die context wordt aan de opgave van het OM een verder gevolg gegeven, die zal leiden tot een verdere afname van de bezetting van het OM in de planperiode van 2016-2020.

Kantoren exclusief ministerie VenJ

Bij tal van onderdelen van de Rijksdienst vinden reorganisaties plaats die hun weerslag hebben op de behoefte aan kantoorhuisvesting en regionale werkgelegenheid. Wat dit betekent voor de kantoorbehoefte wordt vastgelegd in de masterplannen kantoorhuisvesting, die hiervoor worden toegelicht in paragraaf 3 van de brief.

In voorgaande tabellen inzake de kantoren zijn, conform de systematiek van de Kamerbrief uit 2013, externen niet meegenomen vanwege de vergelijkbaarheid. In de masterplannen kantoorhuisvesting rijksoverheid zijn de externen wel meegenomen, omdat externen nu eenmaal ook werkplekken gebruiken. Dat leidt tot de volgende cijfers (die ook met de provincies zijn gedeeld):

Kantoren fte's (incl. externen)	Kamerbrief 2013		Actualisatie 2015	
	1-1-2013	2020	1-1-2015	2020
Groningen	3.494	3.186	3.630	3.064
Friesland	1.083	763	944	912
Drenthe	1.203	1.004	1.154	1.140
Overijssel	2.884	2.691	3.398	3.310
Flevoland	1.048	958	904	791
Gelderland	6.863	6.019	7.153	6.828
Utrecht	8.618	8.398	11.181	10.893
Noord-Holland	6.050	4.925	5.959	5.851
Zuid-Holland	31.531	28.610	30.074	29.352
Zeeland	887	653	1.055	1.032
Noord-Brabant	4.095	3.922	4.214	4.063
Limburg	2.959	2.746	2.997	2.889
Totaal	70.715	63.876	72.663	70.125